

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-04-26

Vår referens

Caroline Tandefelt

Enhetschef

Caroline.tandefelt@malmo.se

Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet om Arbetslivskriminalitet – myndighetssamverkan, en gemensam tipsfunktion, lärdomar från Belgien och gränsöverskridande arbete (SOU 2024:14),

MN-2024-3695

Sammanfattning

Miljönämnden har fått delbetänkandet från delegationen mot arbetslivskriminalitet för yttrande. Delbetänkandet innehåller en redovisning, uppföljning och analys av myndigheternas samverkan mot arbetslivskriminalitet. Vidare presenteras en sammanställning av framgångsrika arbetssätt både från Sverige och Belgien. Det föreslås även en myndighetsgemensam tipsfunktion. Miljöförvaltningen ser positivt på att arbetet mot arbetslivskriminalitet fortsätter och att en myndighetsgemensam tipsfunktion inrättas. Miljöförvaltningen vill understryka vikten av att samverka med kommunerna så att de kan inkluderas i myndighetsgemensam tillsyn för att nå större effekt i arbetet mot arbetslivskriminalitet, då kommunens verktygslåda är användbar för att försvåra för den som sysslar med denna typ av brottslighet.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2024-04-26
- Förslag till yttrande
- Delbetänkande - Arbetslivskriminalitet

Beslutsplanering

26Miljönämndens ordförandeberedning 2024-05-07

Miljönämnden 2024-05-22

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt delbetänkandet från delegationen mot arbetslivskriminalitet till bland annat miljönämnden för samråd. Svar önskas senast 2024-05-31.

Bakgrund

Sedan ett antal år tillbaka har nio statliga myndigheter haft i uppdrag att samverka för att motverka arbetslivskriminalitet. De berörda myndigheterna är Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket och Åklagarmyndigheten. Regeringen gav år 2021 myndigheterna i uppdrag att fortsätta utvecklingen av metoder och genomförandet av gemensamma kontroller med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för långsiktig samverkan. Uppdraget skulle bland annat omfatta att regionala center mot arbetslivskriminalitet (AKC) skulle inrättas. I Malmö inrättades ett regionalt center mot arbetslivskriminalitet i december 2023.

Sedan 2017 arbetar miljönämnden arbetar tillsammans med flera andra nämnder inom staden med myndighetsgemensam tillsyn och samverkan som går under namnet Tryggare Malmö. Satsningen har som uttalat syfte att öka tryggheten genom riktad tillsyn av verksamheter och organisationer som misstänks vara oseriösa eller illegala. Det handlar också om att skapa rättvisa villkor för företagande i kommunen och därigenom motverka arbetslivskriminalitet. Satsningen har sedan 2020 tilldelats resurser för att bli en del av den ordinarie verksamheten.

Arbetet som genomförs inom regeringsuppdraget mot arbetslivskriminalitet och arbetet som genomförs inom ramen för Tryggare Malmö har många gemensamma beröringspunkter men styrs av olika samhällsaktörer.

Remissens huvudsakliga innehåll

Utredningen slår fast att myndighetssamverkan är avgörande i arbetet mot arbetslivskriminalitet

och bör få fortsatt hög prioritet av regeringen och myndighetsledningarna. Arbetsmiljöverket föreslår fortsatt ges samordningsansvar. Utredningen föreslår bland annat att det ska inrättas en myndighetsgemensam tipsfunktion om arbetslivskriminalitet. Delegationen föreslår även att det ska anges i de samverkande myndigheternas instruktioner att de ska delta i arbetet mot arbetslivskriminalitet.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen ser positivt på förslaget som helhet. Det är en nödvändig åtgärd att en myndighetsgemensam tipsfunktion inrättas för att underlätta både för allmänheten och andra myndigheter att lämna vidare tips. Det är viktigt att arbetet mot arbetslivskriminalitet fortsatt prioriteras och utvecklas.

Miljöförvaltningen vill framföra följande synpunkter:

Erfarenheter från Malmö talar för att regeringsuppdraget mot arbetslivskriminalitet och arbetet inom Tryggare Malmö behöver hitta en gemensam samverkansform för att få större effekt av samarbetet. Möjligheterna för kommuner runt om i landet att bli en naturlig del av regeringsuppdraget behöver stärkas genom tydligare direktiv och uppmaning till lokal samverkan. Detta bör ske både genom en tydligare uppdragsbeskrivning från regeringen samt förtydligas i de statliga myndigheternas regleringsbrev. Det behöver samtidigt undersökas hur olika kommuner påverkas av arbetslivskriminalitet och förtydligas på vilket sätt de kan organisera sin verksamhet för att bidra till arbetet mot arbetslivskriminalitet.

En viktig åtgärd för att kunna arbeta effektivt mot arbetslivskriminalitet är att motverka människohandel och människoexploatering. Det finns utmaningar för Polisen att få

dessa brott lagförda och därför kan kommunens verktygslåda vara användbar för att försvåra för den som sysslar med denna typ av brottslighet. Den främsta indikatorn på människohandel- och exploatering är olovliga boenden, vilket kommunen har möjlighet att motverka både utifrån miljöbalken, plan- och bygglagen samt lagen om skydd mot olyckor. Utöver detta så har kommunen ett brett tillsynsansvar och möjligheter att agera mot oseriösa aktörer inom exempelvis avfalls-, restaurang- och massagebranschen.

Miljöförvaltningen vill även understryka att arbetet inom Tryggare Malmö har uppstått genom en riktad satsning från kommunens sida för att öka tryggheten och minska brottsligheten. Det har krävts långsiktiga beslut om resurser och finansiering för att möjliggöra arbetet. Det är angeläget att statliga medel tillförs till kommunerna för att möjliggöra en bredare uppslutning i arbetet mot arbetslivskriminalitet.

Miljöförvaltningen anser att en bred samverkan är den avgörande faktorn för att motverka arbetslivskriminalitet. Sedan regeringsuppdraget mot arbetslivskriminalitet tillkom har Skatteverket prioriterat ner den lokala samverkan och prioriterat samarbetet inom staten. Detta har medfört att samhället förlorar viktiga synergieffekter i samverkan mellan stat och kommun. Miljöförvaltningen ser en risk att denna utveckling fortsätter även för andra myndigheter och undergräver den samverkan som byggts upp om inte åtgärder vidtas.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Arvid Nordland
Avdelningschef
Avdelningen för livsmedelskontroll